АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННО-ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

23 вересня 2022 року Хмельницький №72/16 -р/к

Справа №72/18-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Південно-Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітенту України (далі - адміністративна колегія Відділення), розглянувши матеріали справи № 72/18-22 про порушення виконавчим комітетом Хмельницької міської ради законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктами 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання з попередніми висновками Першого відділу досліджень та розслідувань Відділення 19.08.2022 №72-03/83 п,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 18.02.2022 року №4-рп/к розпочато розгляд справи № 72/18-22 відносно виконавчого комітету Хмельницької міської ради ([redacted]) за бездіяльність, яка полягає у непроведені конкурсу на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах №3 «Озерна – Філармонія», №15 «Залізничний вокзал – Речовий ринок», №17 «Речовий ринок – ринок Дубове», №28 «вул. Північна – Лезневе та №32 «Ракове – Автостанція №1» загального користування на території міста Хмельницького, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

Під час розгляду справи з'ясовано наступне

Організатором перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі м. Хмельницький є виконавчий комітет Хмельницької міської ради ([redacted]) (надалі – ВК Хмельницької МР, Організатор).

ВК Хмельницької МР здійснює свої повноваження відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розглядає і вирішує питання, віднесені цим Законом до відання виконавчих органів міської ради. У своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету

Міністрів України, розпорядженнями Хмельницької обласної державної адміністрації, загальнообов'язковими рішеннями Хмельницької обласної ради.

ВК Хмельницької МР відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є органом місцевого самоврядування.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про автомобільний транспорт» основним завданням державного регулювання та контролю у сфері автомобільного транспорту є створення умов безпечного, якісного й ефективного перевезення пасажирів та вантажів, надання додаткових транспортних послуг.

Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту спрямовані на:

- забезпечення балансу інтересів держави, органів місцевого самоврядування, користувачів транспортних послуг та підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб - суб'єктів господарювання на автомобільному транспорті незалежно від форм власності;
- захист прав споживачів під час їх транспортного обслуговування;
- захист національного ринку транспортних послуг та суб'єктів господарювання, що - здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту;
- створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері автомобільного транспорту, обмеження монополізму та розвиток конкуренції.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про автомобільний транспорт» забезпечення організації пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування покладається на виконавчий орган сільської, селищної, міської ради відповідного населеного пункту.

Враховуючи викладене, у відповідних органів влади наявні повноваження та функції контролю за перевізниками, які здійснюють обслуговування пасажирів на маршрутах загального користування на відповідних територіях.

Частиною дев'ятою статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» передбачено, що органи місцевого самоврядування формують мережу міських автобусних маршрутів загального користування і здійснюють у межах своїх повноважень контроль за дотриманням законодавства у сфері автомобільного транспорту на відповідній території.

Відповідно до статей 43 і 44 Закону України «Про автомобільний транспорт», визначення автомобільного перевізника на автобусному маршруті загального користування здійснюється виключно на конкурсних засадах і організація проведення конкурсу та визначення умов перевезень покладаються на органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2008 року №1081 затверджено Порядок проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування (надалі - Порядок) і є обов'язковим для виконання органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами (організаціями), залученими на договірних умовах для організації забезпечення проведення конкурсів, конкурсними комітетами та автомобільними перевізниками.

Метою визначення автомобільного перевізника на конкурсних засадах окрім іншого є створення конкурентного середовища (Пункт 5 Порядку).

Пунктом 53 Порядку передбачено обов'язок Організатора перевезень провести конкурс не пізніше ніж за 45 календарних днів до дня закінчення строку дії договору (дозволу), укладеного (виданого) попередньому переможцю конкурсу.

Крім цього, згідно пункту 55 Порядку №1081 Організатор зобов'язаний:

1) забезпечити за заявою автомобільного перевізника продовження строку дії договору (дозволу), але не більше одного разу і не більше ніж на п'ять років у разі виникнення підстав, визначених абзацом дев'ятим пункту 53 цього Порядку;

2) забезпечити дострокове розірвання договору (анулювання дозволу) з автомобільним перевізником - переможцем конкурсу у разі:

• наявності фактів порушення ним умов договору (дозволу). Розірвання договору (анулювання дозволу) відбувається після невиконання надісланого організатором попередження такому перевізникові про недопущення порушення умов договору (дозволу). У такому разі для роботи на внутрішньообласному, внутрішньорайонному та міському автобусному маршрутах призначається автомобільний перевізник, який за результатами конкурсу визнаний таким, що зайняв друге місце, на строк до закінчення строку дії договору (дозволу), який було розірвано (анульовано), а в разі його відмови чи відсутності - призначається до проведення конкурсу інший автомобільний перевізник, транспортні засоби якого відповідають за параметрами, класом, категорією, комфортністю і пасажиромісткістю вимогам, передбаченим для відповідного виду перевезень, один раз на строк не більш як три місяці.

• підтвердження інформації про факт подання перевізником-претендентом недостовірних відомостей для участі у конкурсі з перевезення пасажирів.

Інших випадків для призначення перевізників для здійснення перевезень пасажирів без проведення конкурсу у Порядку №1081 не передбачено.

З метою створення конкурентного середовища, обмеження монополізму на ринку пасажирських транспортних послуг та відбору на конкурсних засадах перевізників, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування на міських автобусних пасажирських маршрутах, створення безпечних та комфортних умов, виконання необхідних обсягів перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування на території міста Хмельницького, ВК Хмельницької МР повинен проводити конкурс по визначенню суб'єктів господарювання - перевізників на міських автобусних маршрутах загального користування на території міста Хмельницького.

Листом від 01.12.2021 р. №7523-02-18-21 ВК Хмельницької МР повідомив, що на підставі рішень ВК Хмельницької МР, а саме:

– від 12.08.2021 р. №771 «Про визнання конкурсу з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування по об'єкту конкурсу № 1 таким, що не відбувся, призначення тимчасового перевізника та проведення конкурсу», призначено Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» тимчасовим автомобільним перевізником на автобусному маршруті загального користування № 3 «Озерна – Філармонія» та укладено з ним договір від 16.08.2021 р. №139 про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому (термін дії договору з 10.09.2021 р. по 09.12.2021 р.).
– від 12.08.2021 р. №773 «Про визнання конкурсу з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування по об'єкту конкурсу № 3 таким, що не відбувся, призначення фізичної особи-підприємця Вовка Василя Володимировича тимчасовим автомобільним перевізником на маршрутах загального користування № 15 «Залізничний вокзал - Речовий ринок» по графіку № 1 та № 17 «Речовий ринок - ринок Дубове» по графіку № 1 та фізичної особи-підприємця Ямкового Івана Григоровича тимчасовим автомобільним перевізником на маршрутах загального користування № 15 «Залізничний вокзал - Речовий ринок» по графіку № 2 та № 17 «Речовий ринок - ринок Дубове» по графіку № 2., та укладено з ними договори від 16.08.2021 р. №141, №142 про організацію перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування в м. Хмельницькому (термін дії договорів з 01.09.2021 р. по 30.11.2021 р.).

Окрім вищезазначеного, ВК Хмельницької МР прийняв рішення від 11.11.2021 р. №1047 «Про призначення тимчасових автомобільних перевізників на автобусних маршрутах загального користування № 3, № 15, № 17, № 28, № 32», на підставі якого призначено - Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» тимчасовим автомобільним перевізником на автобусному маршруті загального користування № 3

«Озерна - Філармонія», фізичну особу-підприємця Вовка Василя Володимировича тимчасовим автомобільним перевізником на автобусних маршрутах загального користування № 15 «Залізничний вокзал - Речовий ринок» по графіку № 1 та № 17 «Речовий ринок - ринок Дубове» по графіку № 1, фізичну особу-підприємця Ямкового Івана Григоровича тимчасовим автомобільним перевізником на маршрутах загального користування № 15 «Залізничний вокзал - Речовий ринок» по графіку № 2 та № 17 «Речовий ринок - ринок Дубове» по графіку № 2 та приватне підприємство «Авто-Експерт» тимчасовим автомобільним перевізником на автобусних маршрутах загального користування № 28 «вул. Північна - Лезневе» та № 32 «Ракове - Автостанція № 1».

За наявною у Відділення інформацією та на підставі листа ВК Хмельницької МР від 01.12.2021 р. №7523-02-18-21 встановлено, що конкурс на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на вищезазначених об'єктах (маршрутах) конкурсу востаннє проводився 20.07.2021 р..

Варто зазначити, що перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування на території міста Хмельницького здійснюють також ряд інших суб'єктів господарювання – перевізників, які можуть бути потенційними учасниками конкурсу на визначення автомобільного перевізника на автобусних маршрутах загального користування в місті Хмельницькому, а саме – ТОВ «Рембуд-транс» , ТОВ «Хмельницьке таксі», ПП «Авто-Експерт», ТОВ «Сатурн», ТОВ «Сицилія –Авто», ФОП Брончковський В. І., ФОП Цімарна Л. Ф., ФОП Яворська А. М., ФОП Марценюк В. М., ФОП Мішин О. В., ПП «АвтоГаз-Захід» та інші.

Таким чином, ВК Хмельницької МР не проведено конкурси на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах №3 «Озерна – Філармонія», №15 «Залізничний вокзал – Речовий ринок», №17 «Речовий ринок – ринок Дубове», №28 «вул. Північна – Лезневе та №32 «Ракове – Автостанція №1» загального користування на території міста Хмельницького, що призвело до здійснення перевезень пасажирів на даних маршрутах суб'єктами господарювання, строк дії договорів з якими сплинув.

Слід зазначити, що конкурс по своїй суті – це конкурентний спосіб надання права з перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування. Очевидно, що основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах надавачів відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.

Непроведення ВК Хмельницької МР, всупереч вимогам чинного законодавства, конкурсу з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування на території міста Хмельницького обмежує право суб'єктів господарювання, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах загального користування в межах міста Хмельницького.

Таким чином, бездіяльність ВК Хмельницької МР, яка полягає у непроведені конкурсу на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів міськими автобусними маршрутами загального користування на території міста Хмельницького є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

Відповідно до частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання забороняється приймати акти, або вчиняти дії, що регулюють відносини у сфері господарювання та визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Листом від 18.08.2022 р. №72-02/1676 на адресу ВК Хмельницької МР було направлено подання з попередніми висновками у справі № 72/18-22 від 19.08.2022 року №72-03/83 п.

У відповідь на подання з попередніми висновками у справі №72/18-22 будь яких заперечень чи зауважень по суті справи Відповідач не надав.

Враховуючи вищезазначене, бездіяльність ВК Хмельницької МР, яка полягає у непроведені конкурсу на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах №3 «Озерна – Філармонія», №15 «Залізничний вокзал – Речовий ринок», №17 «Речовий ринок – ринок Дубове», №28 «вул. Північна – Лезневе та №32 «Ракове – Автостанція №1» загального користування на території міста Хмельницького (до закінчення термінів тимчасових договорів) є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 12, 12^1, 14, 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року № 291/5482, (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року за №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Відділення,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати бездіяльність виконавчого комітету Хмельницької міської ради ([redacted]), яка полягає у непроведені конкурсу на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах №3 «Озерна – Філармонія», №15 «Залізничний вокзал – Речовий ринок», №17 «Речовий ринок – ринок Дубове», №28 «вул. Північна – Лезневе та №32 «Ракове – Автостанція №1» загального користування на території міста Хмельницького (до закінчення термінів тимчасових договорів) порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, що передбачене пунктом 3 статті 50, частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

2. Зобов'язати виконавчий комітет Хмельницької міської ради [redacted] 04060772 припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, наведене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення, шляхом проведення конкурсу на визначення виконавців послуг з перевезення пасажирів на міських автобусних маршрутах №3 «Озерна – Філармонія», №15 «Залізничний вокзал – Речовий ринок», №17 «Речовий ринок – ринок Дубове», №28 «вул. Північна – Лезневе та №32 «Ракове – Автостанція №1» загального користування на території міста Хмельницького.

Про виконання пункту 2 цього рішення письмово повідомити Відділення у 2-місячний строк з дня його отримання з наданням копій відповідних підтвердних документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня його одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова адміністративної колегії,
в. о. голови Відділення Олег ФЕДОРЧУК